

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/269

KARAR NO : 1983/737

ÖZET : Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunan suça ait davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Faruk Basalak, Abdullah Kısmetli

O L A Y : Olaydan bir gün önce, yani 28.12.1980 günü Tarsus İlçesinde Makam denilen semtte hakkında gayabi tutuklama kararı bulunan sanık Turan Öztürk (Mustafa German) ile sanıklardan Faruk Basalak'ın karşılaştıkları, her iki sanığın daha önce cezaevinde birlikte kısıtlı kaldıkları sırada arkadaşlık ilişkilerinin bulunduğu, yine Turan Öztürk'ün asker arkadaşı olan diğer sanık Abdullah Kısmetli'nin de aynı yerden geçmekte olduğunu gören Turan Öztürk'ün onu da yanlarına çağırdığı, tesadüfen karşılaşan üç arkadaşın bir yere oturarak konuşmaya başladıkları, firari sanık Turan Öztürk'ün diğer iki sanığa bir soygun yapmaları gerektiğini, bu şekilde maddi sıkıntılardan kurtulabileceklerini anlatarak bir plân hazırladığı, aynı zamanda soygun sırasında kullanılmak üzere uzun namlulu (Katarpil) bir silâh ile bir tabancanın bulunduğunu ve plânladığı gasp olayında bu silâhlardan yararlanacaklarını bildirdiği, Turan Öztürk'ün diğer sanıklarla işlenecek gasp suçu hakkında bir anlaşmaya vardıktan sonra iki silâhı bir torba içerisine koyarak Abdullah ve Faruk'un yanına geldiği ve silâhı ona vererek bir gece saklamasını istediği, bunun üzerine sanık Abdullah'ın torba içerisindeki silâhları Tarsus'ta oturan yengesinin evine sakladığı, daha sonra firari sanık Turan Öztürk ile Faruk Basalak'ın birlikte Mersin'e gittikleri, aynı gün Mersin'den bir araba kiralayarak Tarsus'a hareket ettikleri, taksi şoförünü yolda tehdit ederek arabasını gasp ettikleri ve Tarsus'a gelerek orada bulunan kuyumcu Ali Yeşil'e ait olan dükkâna girdikleri, kuyumcuu tehdit ederek dükkânda bulunan altınları, paraları bir torba içerisine doldurarak kaçırdıkları, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca iddia olunarak eylemlerine uyan TCY'nın 495/1., 497/2., 522/3., 525. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Adana-İçel İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi Davayı mahkûmiyetle sonuçlandırmış, sanık vekillerinin temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Askeri Yargıtay 3. Dairesi; sanıkların gasp eylemini siyasi veya ideolojik saikle yaptıklarının

.../...

gösteren dosyada herhangi bir bilgi ve belge bulunmaması, suçun sıkıyönetim ilân ve faaliyetleri ile de ilişkisinin olmaması sebepleri ile görevsizlik kararı verilmesi zorunlu iken mahal mahkemesince davaya bakılarak esasa hükmedilmesini kanuna aykırı görerek bozulmasına karar vermiştir.

Adana-İçel İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi: 8.7.1982 günü, 1982/252-325 sayı ile; sanıkların suçunun adi gasp suçu olduğu, anarşik eylemlerle ve sıkıyönetim ilân ve faaliyetleri ile ilişkisinin bulunmadığı,

Tarsus Ağır Ceza Mahkemesi: 12.10.1983 günü, 1983/121-122 sayı ile; Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 4.10.1983 tarihli yazısından sanıklardan Faruk Basalak hakkında söz konusu mahkemede 1983/339 esasta kayıtlı dosyada yasa dışı THKPC-DEV/YOL örgütü üyesi olmaktan dava bulunduğu ve Adana'da görülmekte olan dosya ile birleştirilmek üzere görevsizlik kararı verilmesi talep edilmiş bulunduğu,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğa doğmuştur.

Dosya Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 15.12.1983 günlü, 3785 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mur Aksoy, Necati Karakış, A. Vahap Özasan ve Musammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 26 1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyada geler okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş G lu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Askeri Y yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği gör düşünülürdü:

Suç, tüm yurdu kapsamına alarak 12.9.1980 günü ilân edilen sıkıyönetimler 29.12.1980 günü Tarsus'ta işlenmiştir.

Görevli yargı yerini belirlemede 1402 sayılı yasa'nın 15. maddesinin göz tutulması gerekir. Sanıklara atılı suçun anılan maddede yer alması yeterli olmay yönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenip işlenmediği de belirlenir

İncelenen dosya içeriğinde yer alan Adana İçel İlleri Sıkıyönetim Kom Askeri Savcılığının 11.8.1983 günlü, 1983/321 esas sayılı iddianamesi ile sanı Faruk Basalak'ın olay kısmında oluş biçimi açıklanan eylemi de anlatılmak su geçen sanığın yasa dışı THKPC-DEV-YOL Tarsus Bolatlı köyü biriminde faaliye bir örgüt mensubu olduğu, 1980 yılı içinde Bolatlı köyü Dev-Yol örgüt elemanı

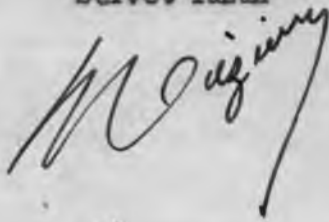
ki içinde olup saptanabilen bazı eylemlere katıldığı, olay kısmında adı geçen ve bulunmaması nedeniyle hakkındaki evrak tefrik edilen sanık Turan Öztürk (Mustafa German)'in keza Dev-Yol örgütü elemanı olduğu, daha sonras^{ki} İstanbul'da bir çatışmada öldürüldüğü belirlenmektedir.

Bu durumda sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkinliği açık olan bu suçta ait davanın, 1402 sayılı yasanın 15.maddesi uyarınca askeri yargı yerinde görülmesi ve Adana-İçel İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın niteliğine göre Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 8.7.1982 günlü, 1982/252-325 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 26.12.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

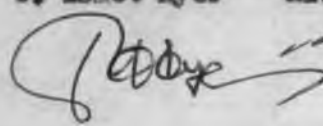
Başkan

Servet Tüstin

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

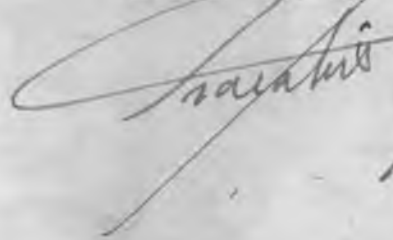
Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Üye

A. Vahap Özselan

Üye

Muzaffer Aksoy

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı
Sıkıyönetim İygunlür. Başkan

10.1.1984

D/E